

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ohje päivitetty 29.12.2022
2340/04.01.00.01/2022

Sikaeläinten merkistemis- ja rekisteröintiohje

Sisällysluettelo

1 Yleistä	3
1.1 Määritelmiä.....	3
2 Toimijoiden rekisteröiminen	5
2.1 Toimijan rekisteröitymisvelvoitteet muutoksista ilmoittaminen.....	5
3 Sikojen tunnistimet ja merkitseminen	5
3.1 Merkintätunnus.....	6
3.2 Merkintätapa.....	6
3.3 Uudelleen merkitseminen.....	7
3.4 Sikojen merkitseminen teurastamoon siirrettäessä.....	8
3.5 Hyväksytyt tunnistimet.....	8
3.5 Korvamerkkien hävittäminen.....	8
4 Sikaeläinten tapahtuma- ja eläinmääräilmoitukset	9
4.1. Ilmoitukset.....	9
4.2. Sikarekisterin ilmoituskanavat.....	10
4.3. Sikarekisterin ilmoitustyyppit.....	10
4.3.1 Ostoilmoitus.....	10
4.3.2 Siirtoilmoitus.....	10
4.3.3 Poistoilmoitus.....	11
4.3.4 Välitysilmoitus.....	11
4.3.5 Osto teurastamoon (teurastusilmoitus).....	12
4.3.6 Tuonti-ilmoitus.....	12
4.3.7 Eläinmääräilmoitus.....	12
5 Pitopaikan kirjanpito	13
6 Eläinten merkitsemisen ja rekisteröinnin valvonta	14

1 Yleistä

Tässä ohjeessa kerrotaan niistä merkinnän ja rekisteröinnin vaatimuksista, mitä lainsäädäntö asettaa sikaeläintenpitäjille, eläinvälittäjille ja teurastamoille sekä käytännön ohjeita kyseessä olevien vaatimusten noudattamiseen.

Sikojen merkitseminen ja rekisteröinti perustuu eläinterveys sääntöön (EU) 2016/429. Uusi kansallinen laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä (1069/2021), on astunut voimaan 1.1.2022. EU- ja kansallinen lainsäädäntö säätelee jokaiselle sikoja pitävälle toimijalle velvollisuuden merkitä sikaeläimensä ja rekisteröidä niiden pitopaikka.

Sikarekisteriin tehtävien ilmoitusten sisällöstä ja määräajasta on säädetty Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä (67/2022).

Laki ruokahallinnon tietovarannosta (560/2021) säätelee sikarekisterin käyttöä ja tietojen luovutusta.

Lisätietoja ja ajankohtaisia eläintenpitäjiä koskevia tiedotteita on [Ruokaviraston internetsivuilla](https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/siat/) osoitteessa <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/siat/>

1.1 Määritelmiä

Tässä ohjeessa tarkoitetaan

- *sialla* kesysikaa, minisika mukaan lukien villisika ja sen risteytyksiä lukuun ottamatta luonnonvaraisia kantoja
- *emakolla* vähintään kahdeksan kuukauden ikäistä naaraspuolista sikaa
- *karjulla* vähintään kahdeksan kuukauden ikäistä urospuolista sikaa
- *nuorella siitossialla* jälkeläisten tuotantoon tarkoitettua vähintään kolmen kuukauden ikäistä, mutta enintään kahdeksan kuukauden ikäistä uros- tai naaraspuolista sikaa
- *lihasialla* lihantuotantoon tarkoitettua vähintään kolmen kuukauden ikäistä, mutta enintään kahdeksan kuukauden ikäistä sikaa
- *porsaalla* alle kolmen kuukauden ikäistä sikaa
- *toimijalla* mitä tahansa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on vastuullaan sikaeläimiä pysyvästi tai rajoitetun ajan
- *eläintenpitäjä* eläimistä vastuussa olevaa toimijaa, joka ei ole eläinvälittäjä tai elintarvikealan toimija. Hän on joko eläinten omistaja tai haltija

- *pitopaikasta riippumaton kokoamista toteuttava toimija* sellaista toimijaa, joka kokoaa sikoja useammasta kuin yhdestä pitopaikasta ja pitää niitä hallussaan ennen kuin luovuttaa ne edelleen eloon tai teurastettavaksi. Eläinvälittäjät kuuluvat tämän määritelmän piiriin
- *pitopaikalla* mitä tahansa tilaa, rakennetta, ympäristöä tai paikkaa, jossa pidetään sikoja tai niiden sukusoluja ja alkioita joko tilapäisesti tai vakituisesti
- *tilatunnuksella* maatilarekisteriin merkittyä maatilan tunnistetta
- *asiakastunnuksella* maaseutuelinkeinorekisteriin rekisteröityneelle asiakkaalle annettua tunnusta, jota käyttävät ne sikaeläinten pitäjät, joilla ei ole tilatunnusta
- *asiakasnumerolla* asiakkaalle annettua tunnusta, jota käyttävät ne toimijat, joilla ei ole tilatunnusta
- *eläinvälittäjätunnuksella* eläinvälittäjärekisteriin rekisteröityneelle eläinvälittäjälle annettua tunnusta
- *tunnistimella* virallisia sioille hyväksytyjä tunnistimia. Suomessa sioille hyväksyttäviä tunnistimia ovat tatuointi, tavanomaiset korvamerkkit ja elektroniset korvamerkkit. Aluehallintoviraston poikkeusluvalla sian korvamerkkin voi korvata myös injektoitavalla transponderilla (mikrosirulla)
- *korvamerkillä* virallista Ruokaviraston hyväksymää korvamerkkiä tai korvamerkkiparia
- *elektronisella tunnistimella* elektronista korvamerkkiä, joka sisältää mikrosirun, mutta on myös visuaalisesti luettavissa. Injektoitavaa transponderia (mikrosirua)
- *laitostunnuksella* Ruokaviraston sikoja teurastavalle laitokselle antamaa hyväksytyyn laitoksen numeroa tai tunnusta
- *merkintätunnuksella* sikojen merkitsemiseen käytettävää tunnusta, joka saadaan, kun sikojen pito ilmoitetaan eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin
- *sikojen 'tuotantoketjulla'* tarkoitetaan integroitua tuotantoketjua, jossa sikojen terveystilanne on luetteloitujen tautien osalta yhtenäinen ja joka koostuu sellaisten pitopaikkojen yhteistyöverkostosta, jotka Ruokavirasto on hyväksynyt ja joiden välillä sikaeläimiä siirretään tuotantosyklin päättämiseksi

2 Toimijoiden rekisteröiminen

2.1 Toimijan rekisteröitymisvelvoitteet muutoksista ilmoittaminen

Jokaisen, joka pitää yhtä tai useampaa sikaeläintä, on rekisteröitävä sikojen pitämiseen tarkoitettu pitopaikka sekä ilmoitettava niissä tapahtuva sikojen pitotoiminta ennen eläintenpidon aloittamista. Mikäli tiedoissa tapahtuu muutoksia, on niistä ilmoitettava 30 vuorokauden sisällä. Muutosilmoitus tehdään samoilla tavoilla kuin rekisteröityminen. Jos eläinten pitotoiminta keskeytyy vähintään kuuden kuukauden ajaksi, on siitä ilmoitettava. Myös toiminnan uudelleen aloittamisesta tai kokonaan lopettamisesta on ilmoitettava.

Rekisteri-ilmoitukset voi tehdä verkossa osoitteessa <https://epr.ruokavirasto.fi>, tai lomakkeilla maaseutuelinkeinoviranomaiselle siinä kunnassa, missä eläintenpitäjän maatilan talouskeskus tai asuinpaikka sijaitsee.

[Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin ohje](https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/elaintenpitajarekisteri/) löytyy verkkosivuilta osoitteesta <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/elaintenpitajarekisteri/>

[Rekisteröitymislomakkeen](https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/) saa kunnasta tai internetistä osoitteesta: <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/>

Oman kuntasi maaseutuelinkeinoasioita hoitavan viranomaisen [yhteystiedot](#) löytyvät Ruokaviraston verkkosivuilta osoitteesta <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/yhteystiedot/hae-kumppanit/> ("Valitse asuinkunta" -pudotusvalikko keskipalkissa).

3 Sikojen tunnistimet ja merkitseminen

Eläintenpitäjä on aina vastuussa omistamiensa tai hallitsemiensa sikojen asianmukaisesta merkitsemisestä. Eläintenpitäjän pitopaikassa syntyneet siat on merkittävä. Kaikki sikaeläimet (ml. villisika ja minisika) on merkittävä viimeistään 9 kuukauden iässä tai viimeistään silloin, kun ne siirretään syntymäpitopaikasta toiseen pitopaikkaan, toiselle eläintenpitäjälle tai teurastamolle. Jos sikaeläin kuuluu

hyväksytyyn tuotantoketjuun, se merkitään ennen siirtämistä tuotantoketjun ulkopuolelle, kuitenkin viimeistään 9 kuukauden kuluessa syntymästä.

Merkitsemisen ikäraja koskee 21.4.2021 lähtien syntyneitä sikoja. Merkitsemätöntä tai puutteellisesti merkittyä eläintä ei saa siirtää tai luovuttaa pitopaikasta, vastaanottaa pitopaikkaan tai ottaa kuljetettavaksi tai toimittaa teurastettavaksi.

Aluehallintoviraston myöntämällä poikkeusluvalla tatuointi ja korvamerkki voidaan korvata muulla Ruokaviraston hyväksymällä tunnistimella kuten mikrosiru.

3.1 Merkintätunnus

Pitopaikan rekisteröimisen yhteydessä pitopaikalle muodostuu pitopaikkakohtainen merkintätunnus. Merkintätunnusta käytetään sikojen merkitsemisessä ja sikarekisterin ilmoituksissa sekä tietojen kirjaamisessa pitopaikan kirjanpitoon. Merkintätunnus on pitopaikkakohtainen tunnus.

3.2 Merkintätapa

Siat on merkittävä syntymäpitopaikassaan pitopaikkakohtaisella merkintätunnuksella (kts. 2.3.) tatuoiden tai käyttäen korvamerkkiä. Tatuointi voidaan tehdä joko tatuointipihdeillä korvanlehteen tai tatuointivasaralla reiden ulkopintaan. Mikäli sika kuuluu hyväksytyyn tuotantoketjuun, merkitsemiseen käytetään sian silloisen sijainnin perusteella olevaa pitopaikan merkintätunnusta.

Merkitsemiseen käytettävät korvamerkit on oltava Ruokaviraston hyväksymiä korvamerkkejä. Hyväksytyjen korvamerkkien käytölle on eläinterveys säännösten siirtymäaika 20.4.2023 asti.

Merkintätunnuksen lisäksi tuottaja voi halutessaan käyttää myös yksilötunnuksia edellyttäen, että virallisen merkintätunnuksen luettavuus ei vaikeudu lisämerkinnöistä.

Merkintätunnuksen on oltava luettavissa siasta koko sen elinajan. Tunnuksen luettavuus on tarkistettava aina ennen sian siirtoa. Värillisissä ja karvaisissa sioissa tatuoinnin erottumisessa on usein ongelmia, joten korvamerkin käyttö on silloin suositeltava merkintätapa.

Mikäli merkitsemiseen käytetään korvamerkkejä, on eläintenpitäjän toimijan huolehdittava siitä, että pitopaikassa on riittävästi korvamerkkejä sikojen merkitsemistä varten.

Ruokaviraston hyväksymiä korvamerkkejä voidaan tilata joko internetissä sikarekisterin merkkitilausjärjestelmällä, tai lomakkeella [sikarekisterin asiakaspalvelusta](#) tai suoraan korvamerkkien toimittajilta.

Tilauskanavat julkaistaan myöhemmin [Ruokaviraston internetsivuilla](#) <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/siat/sikaelainten-tunnistimet/>

Korvamerkkipihdit tilataan suoraan merkkitoimittajalta. Jokaiselle merkkimallille on omat pihdit.

Lisätietoa [hyväksytyistä tunnistimista](#) ja toimittajista löytyy internetsivulta <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/hyvaksytyt-tunnistimet/>

Eläintenpitäjä ei saa siirtää merkitsemättömiä sikoja pois pitopaikasta eikä toinen toimija (eläimiä pitävä toimija, eläimiä välittävä toimija, teurastamo tai eläinkuljettaja) saa ottaa niitä vastaan.

3.3 Uudelleen merkitseminen

Mikäli tatuointi tai korvamerkki on vaurioitunut, kadonnut tai muuttunut lukukelvottomaksi, sika on merkittävä uudelleen. Merkitsemätöntä sikaa ei saa siirtää tai luovuttaa pitopaikastaan. Merkintätunnuksena käytetään tällöin sen hetkisen pitopaikan merkintätunnuksensa.

Toisesta jäsenvaltiosta tuotu sikaeläin säilyttää alkuperäisen merkintätunnuksensa. Jos merkintä muuttuu lukukelvottomaksi, sika merkitään uudelleen sen hetkisen pitopaikan tunnuksella tai pitopaikkakohtaisella merkintätunnuksella.

Uudelleenmerkitsemisestä on tehtävä merkintä pitopaikan kirjanpitoon, jolloin jäljitettävyyden mahdollisuus säilyy tunnuksen muutoksesta huolimatta (kts.5.).

3.4 Sikojen merkitseminen teurastamoon siirrettäessä

Ennen kuin siat lastataan teurasautoon, eläintenpitäjän on tatuoitava kyseisen pitopaikan merkintätunnus jokaisen sian keskiselän tai kyljen alueelle keskilinjan molemmille puolille.

Jos sika menee suoraan syntymäpitopaikastaan teuraaksi, yllä kuvattu teurasmerkintä riittää.

Eläinkuljettajalle on annettava asiakirja, josta käy ilmi siat luovuttaneen eläintenpitäjän nimi, tila- tai asiakastunnus, merkintätunnus, sikojen lukumäärä ja vastaanottava teurastamo. Asiakirja luovutetaan sikojen mukana teurastamoon.

EU:n ulkopuolisista maista (kolmas maa) tuodun sikaeläimen alkuperäiset korvamerkit poistetaan ja korvataan eläintenpitäjän vapailla korvamerkeillä tulopitopaikassa viimeistään 20. päivänä maahan saapumisesta. Eläintenpitäjän tulee ennen tuontia huolehtia riittävästä vapaiden korvamerkkien määrästä EU:n ulkopuolisista maista tuotavien eläinten merkitsemistä varten.

3.5 Hyväksytyt tunnistimet

Lisätietoa [sikaeläinten tunnistimista](https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/siat/sikaelainten-tunnistimet/) ja toimittajista löytyy internetsivulta <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/siat/sikaelainten-tunnistimet/>. Sivuja päivitetään heti kun uusia tunnistimia on hyväksytty ja niitä on tilattavissa.

Tunnistinkauppa on eläintenpitäjän ja tunnistintoimittajan välistä toimintaa. Sikarekisterin asiakaspalvelu tai Ruokavirasto eivät vastaa toimintaan liittyvistä reklamaatioista
Korvamerkkien laaduntarkkailun takia asiakaspalvelulle voi kuitenkin kertoa palautetta koskien korvamerkkien laatua.

3.5 Korvamerkkien hävittäminen

Mikäli merkintätunnuskohtainen pitopaikka lopetetaan, on eläintenpitäjä velvollinen huolehtimaan tarpeettomiksi käyneiden korvamerkkien hävittämisestä niin, ettei korvamerkit, joissa on painettuna ko. pitopaikkakohtainen merkintätunnus ole mahdollista ottaa enää uudelleen käyttöön.

4 Sikaeläinten tapahtuma- ja eläinmääräilmoitukset

Sikarekisteri on Ruokaviraston ylläpitämä virallinen rekisteri kaikille sikaeläimille. Sikarekisteri on perustettu vuonna 2012.

Velvoite sikarekisteristä (ATK-pohjaisesta tietokannasta), johon tulee ilmoittaa kaikki sikojen siirtämiset mukaan lukien poistot ja ostot tulee EU:n eläinterveys säännöstöstä. Sikaeläinten eläinmääräilmoitusvelvollisuus tulee kansallisesta lainsäädännöstä.

4.1. Ilmoitukset

Sikarekisterin tulee ilmoittaa sikojen osto-, myynti- ja siirtotapahtumat sekä eläinmäärätiedot. Eläintenpitäjä on vastuussa ilmoitusvelvollisuuden täyttymisestä. Eläinvälittäjä tai teurastamo voi tehdä sikojen osto- ja myynti-ilmoitukset eläintenpitäjän puolesta, mikäli eläintenpitäjä on kirjallisesti valtuuttanut eläinvälittäjän tai teurastamon tekemään ilmoitukset puolestaan.

Kaikkien tapahtumailmoitusten ilmoitusaika on seitsemän (7) vuorokautta. Jos ilmoitus tehdään postitse, on huolehdittava siitä, että se on perillä Ruokaviraston sikarekisterin asiakaspalvelussa viimeistään seitsemäntenä päivänä tapahtumasta ilmoitusviiveen välttämiseksi.

Eläinmääräilmoitukset tehdään kolmannesvuosittain (ks. 4.3.7).

Eläinlajit ja -tyypit on koodattu ilmoituslomakkeissa seuraavasti:

Eläinlaji

1= Sika (kesysika)

2= Minisika

3= Villisika (tai sen risteytys)

Eläintyyppi

1=Porsas

3kk ikäinen tai nuorempi

2=Lihasika

Yli 3kk, mutta alle 8 kk ikäinen, lihantuotantoon tarkoitettu

3=Nuori siitossika

Yli 3kk, mutta alle 8 kk ikäinen, jälkeläisten tuotantoon tarkoitettu

4=Emakko

8kk ikäinen tai vanhempi naaraspuolinen siitossika

5=Karju

8 kk ikäinen tai vanhempi urospuolinen siitossika

Villisiat jaetaan tyybiltään kohtien 1–5 mukaisiin ryhmiin.

Minisiat ovat kaikki eläintyyppiltään 6

4.2. Sikarekisterin ilmoituskanavat

- Sikarekisteri-sovellus osoitteessa
<https://elaintietojarjestelma.ruokavirasto.fi/elainas/>
 - Eläimiä pitävien toimijoiden käyttöoikeuksia hallinnoi oman kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen
 - Viranomaisten, teurastamoiden ja välittäjien tunnukset myöntää Ruokavirasto
- Paperilomakkeet
Lomakkeita voi tilata asiakaspalvelusta tai niitä voi tulostaa Ruokaviraston internetsivuilta: <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/elainten-pito/elainten-merkitseminen-ja-rekisterointi/>
- Sikarekisterin asiakaspalvelu
Asiakaspalvelu auttaa rekisterin ongelmatilanteissa. Puhelimitse otetaan myös vastaan sikarekisterin tapahtuma- ja eläinmääräilmoituksia.

Yhteystiedot:

puh. 0295 205 303 (aukioloaika 8.15-16.00)

postiosoite: Sikarekisteri, Ruokavirasto, Mustialankatu 3, 00790 HELSINKI

sähköposti: sikarekisteri@ruokavirasto.fi

4.3. Sikarekisterin ilmoitustyyppit

4.3.1 Ostoilmoitus

Ostoilmoitus tehdään eläimen/eläinten haltijuuden vaihtuessa.

Ilmoituksen pakolliset tiedot

- ostopäivä
- tulopitopaikka
- myyjän tunnus
- eläinlaji ja -tyyppi
- syntymä- tai lähtöpitoaikan merkintätunnus
- ostettujen eläinten lukumäärä

4.3.2 Siirtoilmoitus

Siirtoilmoitus tehdään kun eläin/eläimet siirretään saman omistajan eri pitopaikkojen välillä.

Ilmoituksen pakolliset tiedot

- poistopitopaikka
- tulopitopaikka
- siirtopäivämäärä
- eläinlaji ja -tyyppi
- merkintätunnus, millä eläin on merkitty siirrettäessä
- siirrettyjen eläinten lukumäärä

4.3.3 Poistoilmoitus

Poistoilmoitus tehdään kun eläin/eläimet poistetaan teuraaksi, eloon toiselle omistajalle tai viedään ulkomaille.

Ilmoituksen pakolliset tiedot

- poistopäivämäärä
- poistopitopaikka
- ostajan laji ja tunnus (lista välittäjien tunnuksista löytyy Ruokaviraston internetsivuilta)
- eläinlaji ja -tyyppi
- merkintätunnus, millä eläin on merkitty siirrettäessä
- poistettujen eläinten lukumäärä

4.3.4 Välitysilmoitus

Välitysilmoitus tehdään, kun eläin myydään toiselle haltijalle eläinvälittäjän toimesta.

Välitystavat:

- välitys
- osto välivarastoon
- myynti välivarastosta
- välitys ulkomaille
- myynti välivarastosta ulkomaille
- välitys eläintenpitäjän kuljetusvälineellä
- osto välivarastoon eläintenpitäjän kuljetusvälineellä

Ilmoituksen pakolliset tiedot

- myyjän laji ja tunnus
- poistopäivä
- ostajan laji ja tunnus
- kuljetusvälineen rekisterinumero
- eläinlaji ja -tyyppi
- lähtöpitopaikan merkintätunnus
- välitettyjen eläinten lukumäärä
- välityksessä mahdollisesti kuolleiden eläinten tiedot

Jos myyjä ja ostaja ovat antaneet välittäjälle valtuudet sikarekisterin ilmoitukseen, syntyy välitysilmoituksesta myyjälle poisto- ja ostajalle ostoilmoitus.

4.3.5 Osto teurastamoon (teurastusilmoitus)

Teurastamo tekee ilmoituksen teurastamistaan sioista.

Ilmoituksen pakolliset tiedot

- teurastamon laitostunnus (Ruokaviraston antama hyväksymisnumero)
- myyjän tunnus
- eläimen saapumistapa teurastamolle
 - oma välittäjä hakenut
 - eläintenpitäjä tuonut
 - eläinvälittäjä tuonut
- eläinlaji ja -tyyppi
- myyjän pitopaikkakohtainen merkintätunnus
- eläinten lukumäärä

Jos myyjä on antanut teurastamolle valtuudet sikarekisterin ilmoituksiin, syntyy teurastusilmoituksesta myyjälle poistoilmoitus.

4.3.6 Tuonti-ilmoitus

Ostettaessa sikoja ulkomailta, tulee niistä tehdä tuonti-ilmoitus. Ilmoituksen voi tallentaa vain sikarekisterin asiakaspalvelu. Tiedot toimitetaan asiakaspalveluun paperilomakkeella.

Ilmoituksen pakolliset tiedot

- tuontipäivämäärä
- tulopitopaikka
- tuontimaa
- eläinlaji ja -tyyppi
- merkintätunnus (ulkomainen merkintätunnus on sallittu, jos tuontimaa on EU-, tai ETA-maa)
- tuotujen eläinten lukumäärä

Sikaeläinten tuonnissa on noudatettava voimassa olevaa lainsäädäntöä, joka löytyy Ruokaviraston internetsivuilta: ruokavirasto.fi > [Eläimet](#) > [Tuonti, vienti ja sisämarkkinasiirrot](#)

4.3.7 Eläinmääräilmoitus

Eläintenpitäjän on tehtävä pitopaikkakohtaisesti eläinmääräilmoitukset sioistaan kolme kertaa vuodessa; toukokuussa (tammi – huhtikuu), syyskuussa (touko-elokuu) ja seuraavan vuoden tammikuussa (syys-joulukuu).

Ilmoitukset voi tehdä sikarekisteriin myös vähitellen, kunhan huolehditaan siitä, että tiedot koko jaksolta on tehty varsinaisen ilmoituskuukauden loppuun mennessä.

Kuukausittainen eläinten lukumäärätieto on eläinten lukumäärä kunkin kuukauden 1. päivänä.

Ilmoituksen pakolliset tiedot

- eläinmäärät kuukausittain eri eläintyypeittäin (kpl)
 - porsaat
 - lihasiat
 - nuoret siitossiat
 - emakot
 - karjut

- pitopaikassa kuukauden aikana syntyneet ja kuolleet siat (kpl)
 - syntyneiden porsaiden lukumäärä (ml. kuolleena syntyneet)
 - kuolleet siat (ml. kuolleena syntyneet)
 - eläinlaji ja tyyppi
 - kuolinsyy
 - hävitystapa

5 Pitopaikan kirjanpito

Toimijan on pidettävä ajantasaista, pitopaikkakohtaista kirjanpitoa. Velvoite on sama kuin aiempi pitopaikan eläinluettelo. Kirjanpitovelvoitteen sisältö on muuttunut hieman, mutta sen määräajat ovat samat kuin aiemminkin.

Mikäli toimija ilmoittaa vastaavat tiedot rekisteriin rekisteri-ilmoituksille säädetyssä määräajassa, ei erillistä kirjanpitoa ilmoitetuista tapahtumista tarvitse pitää.

Pitopaikan kirjanpidossa on eläinterveys säännösten artiklan 102 vaatimuksissa myös asioita, joita ei voida sikarekisteriin tallentaa, joten niistä tulee pitää erillistä kirjanpitoa. Tällaisia ovat esim. elektronisen tunnisteen tyyppi ja sijainti.

Jos pitopaikan kirjanpitoa ylläpidetään rekisterin ulkopuolisena versiona, tapahtumat on kirjattava sähköisen tai paperiseen kirjanpitoon viimeistään kolmantena (3.) päivänä tapahtumapäivästä.

Sikarekisterin ulkopuolista pitopaikan kirjanpitoa on säilytettävä kolmen kalenterivuoden ajan sen vuoden päättymisestä lukien, jolloin kirjanpitoon viimeksi kirjattiin eläintä koskeva merkintä.

Kirjanpito tulee aina sisältää seuraavat tiedot:

- tila- tai asiakastunnus
- pitopaikkatunnus
- pitopaikassa pidettävien eläinten lajit ja kuukauden ensimmäisen päivän lukumäärät
- sikojen syntymät eläinryhmittäin
- sikojen kuolemat eläinryhmittäin
- tunnistetiedot sekä elektronisen tunnisteen tyyppi ja sijainti
- jokaisen tunnistimella merkityn eläimen alkuperäinen tunnistuskoodi, jos sitä on muutettu, sekä muutoksen syy (kts. 3.3)
- Tiedot eläinten siirroista pitopaikkaan ja pitopaikasta
 - lähtö- ja määränpääpitopaikan pitopaikkatunnus
 - siirron päivämäärä
 - tulopäivä ja-tapa
 - edellinen toimija tai edellinen pitopaikka
 - poistopäivä ja-tapa
 - seuraava toimija tai seuraava pitopaikka

Pitopaikan kirjanpidon malli löytyy Ruokaviraston lomakesivuilta: ruokavirasto.fi > [Tietoa meistä](#) > [Asiointi](#) > [Oppaat ja lomakkeet](#) > [Viljelijät](#) > [Eläinten pito](#) > [Eläinten merkitseminen ja rekisteröinti](#).

6 Eläinten merkitsemisen ja rekisteröinnin valvonta

Valvonta on pääosin paikan päällä suoritettavaa valvontaa, jossa tarkastetaan sikojen pitopaikkojen ja eläintenpitotietojen rekisteröiminen, sikojen merkitseminen, tapahtumien ja eläinmäärien ilmoittaminen sikarekisteriin ja pitopaikkakohtaisesti ylläpidettävä kirjanpito.

Tunnistamisen ja rekisteröinnin lainsäädännön noudattamatta jättämisestä voi aiheutua eläintenpitäjälle hallinnollisia seuraamuksia. Valvonnassa havaitut epäkohdat edellytetään korjattaviksi lainsäädännön vaatimalle tasolle.

Lievissä tapauksissa voidaan harkita kehotuksen antamista. Eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain mukaisia pakkokeinoja ovat määräys epäkohdan poistamisesta ja eläinten siirtokielto. Määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla ja teettämisuhalla. Havaituista laiminlyönneistä voidaan määrätä myös seuraamusmaksu. Lisäksi tunnistamaton sikaeläin voidaan määrätä aluehallintoviraston päätöksellä lopetettavaksi.

Siirtokielto on turvaamistoimenpide, jolla estetään sellaisen eläimen, jonka tunnistettavuudesta ja/ tai jäljitettävyydestä ei voida varmistua, pääsy elintarvikeketjuun tai aiheuttamaan riskiä eläintautien leviämisestä.

Mikäli lain eläinten tunnistamista ja rekisteröinnistä perusteella annettua määräystä todetaan rikotun tahallaan tai huolimattomuudesta, voidaan rikkomisesta tuomita sakkorangaistus.